

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی
خراسان رضوی

خبرنامه

داخلی

خبرنامه داخلی دفتر کشاورزی

شماره دو - هفته اول اسفند ۱۳۹۷

در این شماره:

اهم اخبار استانی

اهم اخبار ملی

اهم اخبار بین المللی

بخش اول: اهم اخبار استانی

وضعیت اقتصادی باعث کاهش مصرف داخلی زعفران شده است

هم اکنون نوسانات قیمت این محصول بسیار جزئی است و بسته به میزان عرضه محصول، قیمت دچار نوسان می شود. قیمت این محصول در بازار به دلیل متعادل شدن عرضه و تقاضا به ثبات رسیده است اما به دلیل وضعیت اقتصادی مردم، مصرف داخلی کاهش یافته است و چندان مطلوب نیست. اقتصاد این محصول جمعا برای حدود ۱۲۰ هزار نفر در بخش های کاشت، داشت، برداشت و فرآوری اشتغال ایجاد کرده است. جمعیتی حدودا ۱۰ هزار نفری نیز در واحدهای فرآوری و بسته بندی، مشغول فعالیت هستند. این رقم با مدنظر قرار دادن مزیت ما در محصول زعفران و جایگاهمان در بازار جهانی کوچک است.

میزان تولید و صادرات زعفران چه میزان بوده است؟
براساس اعلام سازمان جهادکشاورزی میزان تولید زعفران امسال حدود ۳۸۰ تا ۴۰۰ تن بوده که این عدد نسبت به رقم ۳۲۰ تا ۳۵۰ تن سال گذشته حدود ۱۰ تا ۱۵ درصد رشد دارد. ۷۹ درصد زعفران کشور در خراسان رضوی تولید می شود. این استان با حدود ۲۵۶ تن تولید زعفران و ۸۲ هزار هکتار سطح زیر کشت، رتبه نخست کشور را دارد.

آمار دقیقی از صادرات زعفران نداریم

صادرات در سال جاری از رشد خوبی برخوردار بوده است. تا پایان آبان ماه ۴۶ درصد در این زمینه رشد داشته ایم. صادرات روند عادی خود را طی می کند اما به دلیل تغییر تعرفه های گمرکی که از دوماه گذشته صورت گرفته است، آمار دقیقی از میزان صادرات زعفران نداریم. آمار جدید نیز اگرچه ارائه نشده اما شواهد نشان می دهد روند همچنان صعودی بوده است. قیمت خرید هر کیلوگرم زعفران از کشاورزان حداقل ۶/۵ میلیون تومان و حداکثر ۱۱/۵ میلیون تومان است.

مشکلات داخلی هم راستای تحریم ها مانع صادرات زعفران است

زعفران یکی از کالاهای اصلی صادراتی در خراسان رضوی است و بیشترین میزان صادرات در این استان را به خود اختصاص داده است. قدمت طلای سرخ در خراسان به عنوان استانی که با کیفیت ترین زعفران دنیا را دارد به ۸۰۰ سال قبل برمی گردد اما کمبود میزان سطح آب، شور شدن منابع آبی، دلالی و برخی از قوانین دست و پا گیر دولتی مشکلات موجود بر سر راه زعفران کاران و صادرکنندگان است، که ارسال این محصول به بازار هدف رابا مشکلاتی مواجه کرده است.

در گفتگو با غلامرضا میری، نایب رئیس شورای ملی زعفران عنوان شد:

در حال حاضر وضعیت زعفران در خراسان رضوی و کشور چگونه است؟

۱۰۸ هزار هکتار سطح زیر کشت زعفران در ایران، به تولید بیش از ۳۷۵ تن از این محصول در سال منجر می شود و به کشورمان عنوان بزرگترین تولیدکننده این محصول در جهان را تخصیص می دهد. بازار کنونی زعفران وضعیت خوبی دارد و در حال حاضر به دلیل نزدیک بودن عرضه و تقاضا نوسانات گذشته را نداریم. در چند ماه گذشته روزانه شاهد یک تا ۳ میلیون تومان تفاوت قیمت بودیم اما اکنون بازار زعفران از ثبات خوبی برخوردار است.

ما قوانین بین‌المللی را دور می‌زنند تا زعفران خود را بفروش برسانند حال برند ملی چکار می‌تواند انجام دهد. اینها بهانه است. قبول دارم برند ملی خوب است و باید باشد اما آیا زیرساخت آن فراهم است .

دومین مشکل در خصوص برندسازی زعفران در کشور نوسانات بالای نرخ ارز است. با نوسانات موجود در بازار زعفران و نرخ ارز چطور می‌توانیم با برند بین‌المللی در جهان کار کنیم. زمانی می‌توانیم برند ملی داشته باشیم که مانند سایر کشورهای دنیا ثبات قیمت داشته باشیم اما متأسفانه در ایران ثبات قیمت نداریم .

پیمان‌سپاری ارزی چیزی جز خود تحریمی نیست

حقیقت آن است که در این سال‌ها به رغم مزیتی که در تولید زعفران داشته ایم، نتوانسته ایم نقش و جایگاه تعیین کننده خود را در بازار جهانی کسب کنیم و همه این‌ها ناشی از ضعف بعضی زیرساخت‌ها به ویژه در عرصه صادرات است. قصد تحمیل شرایط سخت یا بازدارنده را به فعالان این عرصه نداریم بلکه تلاش ما حفظ و تقویت توان صادرکنندگان واقعی این حوزه است. امسال بسیاری از صادرکنندگان توانمند و دارای سابقه به دلیل پیمان‌سپاری ارزی نتوانستند به میزان مطلوب صادرات انجام دهند، در عوض واسطه‌ها و سوداگران پا پیش گذاشتند و جای خالی صادرکنندگان اصیل را در بازارهای جهانی پُر کردند. نرخ پایه صادرات زعفران در گمرک ۱۴۵۰ دلار تعیین شده است.

صادرکننده، زعفران را در بازار هدف بین ۵۰۰ تا ۱۰۰۰ دلار به فروش می‌رساند اما دولت، صادرکننده را موظف به پرداخت ۱۴۵۰ دلار در سامانه نیما کرده است.

این مسأله ریسک بسیار بالایی دارد و باعث شده تا صادرکنندگان صاحب‌نام و قدیمی کنار بروند و جای آنان را صادرکنندگان بی‌نام و نشانی بگیرد که معلوم نیست ارز صادراتی را به کشور بازمی‌گردانند یا خیر و حتی بعضاً از کارت‌های بازرگانی اجاره‌ای و یک بار مصرف برای فعالیت‌های تجاری خود در این بخش بهره می‌گیرند.

یکی از مشکلاتی که زعفران‌کاران با آن مواجه هستند حضور دلالان در بازار است برای این منظور چه اقداماتی صورت گرفته است؟

به‌طور کلی اگر فضایی ایجاد شود که جلوی دلالی‌های کاذب گرفته شود بسیار خوب است. راهکار آن نیز موجود است اما متأسفانه اراده‌ای برای جلوگیری از فعالیت آنها نیست؛ چه در بخش فروش و چه در بخش عرضه این مشکل وجود دارد و در بحث صادرات نیز دلالان وارد شده‌اند. در بخش صادرات گزارش‌هایی از ورود دلالان داریم چه از ناحیه کارت‌های یکبار مصرف و چه از ناحیه افرادی که بدون پروانه یا کارت بازرگانی به این بازار وارد شده‌اند و اقدام به صادرات زعفران از مبادی قانونی و غیرقانونی می‌کنند که متأسفانه ضرباتی بر پیکر زعفران ما که سال‌ها است در بازارهای اروپایی جایگاهی کسب کرده‌ایم وارد می‌کنند.

شرایط موجود در بورس به ضرر صادرکنندگان است

ما از بورس انتظار داریم شرایطی را فراهم کند تا عرضه زعفران سپرده‌گذاری شده تنها به دست صادرکنندگان باشد همچنین صادرکننده اطمینان داشته باشد در انبارهای بورس چنین زعفرانی وجود دارد و با اطمینان خاطر به بازارهای جهانی وارد شود اما متأسفانه وضعیت فعلی اینطور نیست. افزایش ناگهانی قیمت در بازار داخلی و نبود زعفران در انبارهای بورس از جمله مشکلاتی است که صادرکنندگان با آن مواجه هستند. اگر بورس عاملی برای کنترل قیمت و ثبات قیمت در بازار باشد بسیار پسندیده است اما شرایط موجود در بورس با انتظارات صادرکنندگان متفاوت است .

نبود زیرساخت و نوسانات ارزی کشور مانع برند

سازی زعفران شده‌اند

با توجه به تولید انبوه زعفران در کشور برند ملی زعفران خوب است اما متأسفانه زیرساخت لازم برای استفاده از برند ملی را نداریم. برند ملی به معنای آن است که ما زعفران خود را با برند ایرانی صادر کنیم اما نمی‌توانیم این کار را انجام دهیم چرا که با توجه به تحریم‌های موجود، صادرکنندگان

چراغ سبز مسؤولان به بازار گوشت / عامل گرانی گوشت «نبود تعادل عرضه و تقاضا»

است

در حالی که مسؤولان وعده دادند قیمت گوشت به زودی تعدیل می‌شود، اما اکنون و بعد از گذشت چندین هفته از وعده‌ها، هنوز تغییری در قیمت‌ها مشاهده نمی‌شود و همزمان با افزایش قابل ملاحظه قیمت، شاهد تشکیل صف‌های طولی مردم برای تهیه گوشت منجمد در مشهد هستیم. این روزها همه جا و در هر محفلی صحبت از گرانی و افزایش قیمت کالاها است؛ افزایش قیمتی که همه جامعه علی‌الخصوص قشر ضعیف و کم درآمد را تحت‌الشعاع قرار داده است.

دلیل گرانی گوشت در بازار چیست؟

در حالی که به گفته مسؤولان هیچ کمبودی در زمینه گوشت قرمز در کشور وجود ندارد و واردات آن به صورت منجمد و تازه نیز دو برابر سال گذشته در جریان است، گرانی کالاهای قرمز در مشهد همچنان رو به افزایش است. گرانی کالاهای ضروری به ویژه گوشت قرمز این روزها بار مضاعفی را بر دوش شهروندان مشهدی وارد کرده است و این گرانی‌ها باعث کوچک شدن سبد خرید مردم شده است، فروشندگان نیز از این گرانی روزانه گلایه‌مندند. برای بررسی بیشتر به خیابان استقلال و مراکز فروش گوشت قرمز در سطح شهر مشهد مراجعه شد. فروشندگان، با انتقاد از افزایش روزافزون قیمت گوشت قرمز و در پاسخ به این سؤال که آیا توزیع گوشت دولتی منجمد توانسته تأثیری در بازار داشته باشد: توزیع گوشت منجمد تا حدودی توانست تب این قیمت‌ها را کاهش دهد اما تا کی باید با موضوعات به شکل مسکن برخورد کرد، کم‌کاری از طرف مسؤولان دولتی است.

که نمی‌توانند قیمت‌ها را کنترل کنند و این افزایش قیمت‌ها تنها به سود یک عده دلال است که بازار را در دست گرفته‌اند.

عامل گرانی گوشت، نبود تعادل عرضه و تقاضا است
رییس اتحادیه فروشندگان گوشت قرمز مشهد، کسری ایجاد شده ناشی از نبود تعادل بین عرضه و تقاضا، را مهمترین عامل گرانی گوشت گوسفندی در بازار اعلام می‌کند. کنترل قیمت‌ها در حیطه وظایف سازمان بازرسی و تعزیرات کشوری قرار دارد اما در بحث تامین بازار، تقاضا برای گوشت قرمز گوسفندی به عرضه پیشی گرفته است. بخش عمده تولید گوشت گوسفندی از طریق عشایر و روستاییان رمه گردان صورت می‌گیرد که با توجه به فصل سرما و کمبود ظرفیت مراتع با محدودیت تامین علوفه مواجه هستند؛ این امر مشکلاتی را برای تولید و تامین دام سبک ایجاد کرده است. در حال حاضر برای تامین گوشت در مشهد هیچ مشکلی نداریم و دولت اقدام به واردات نموده است و گوشت مورد نیاز مردم در فروشگاه‌های زنجیره‌ای و بازار عرضه می‌شود. افزایش تقاضا در روزهای اخیر دلیل اصلی گرانی گوشت در بازار است و پیش‌بینی می‌شود با توزیع گوشت در بازار، قیمت گوشت قرمز در روزهای آینده به تعادل برسد.

کاهش قیمت گوشت قرمز با اجرای طرح تنظیم بازار

در خراسان رضوی

بر اساس آمار ارائه شده از سوی سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی، این استان بزرگترین تولیدکننده گوشت قرمز در کشور است؛ به طوری که بالغ بر ۱۴/۶ میلیون واحد دامی دارد و سالانه بیش از یک میلیون و ۲۰۰ هزار تن محصولات در حوزه دام و طیور در این استان تولید می‌شود. حال سوال اینجاست که این دام‌ها و گوشت‌ها کجاست؟

بخش دوم: اهم اخبار ملی

پیش بینی ۱۵۰ میلیون دلار برای اجرای طرح های آبخیزداری در سال ۹۸

رییس سازمان جنگل ها، مراتع و آبخیزداری کشور گفت: عملیات آبخیزداری در سال ۹۸ تنها در حوزه‌هایی انجام پذیر است که مطالعات آن انجام شده باشد. مهندس خلیل آقایی خاطرنشان کرد: مردم در نواحی مختلف اثربخشی طرح‌های آبخیزداری و آبخیزداری را دیده اند و قشرهای مختلف جامعه بویژه استانداران، نمایندگان مجلس، فرمانداران، دهیاران و شوراهای اسلامی برای اجرای طرح های آبخیزداری از منابع طبیعی مطالبه می کنند. روش هایی که در سال جاری برای اجرای طرح های منابع طبیعی بکار گرفته شده است در سال آینده نیز دنبال می شود اما با این تفاوت که این طرح های دارای اشکالاتی بوده که قطعاً سال ۹۸ این نواقص باید مرتفع گردد. سال آینده اعتبارات صندوق توسعه ملی برای اجرای طرح های آبخیزداری و آبخیزداری پایدار شده است و با توجه به اهمیت موضوع و عنایات مقام معظم رهبری، دولت و نمایندگان مجلس شورای اسلامی در سال ۹۸ یکصد و پنجاه میلیون دلار به طرح های آبخیزداری اختصاص داده شده است. مسئول اول منابع طبیعی کشور اتحاد، هماهنگی و تعامل دفاتر ستادی با یکدیگر را عامل مهمی برای پیشبرد اهداف منابع طبیعی برشمرد و از مدیران ستادی خواست این ارتباط و هماهنگی با استان ها نیز بشکل دو سویه و منسجم دنبال شود. تاکید بر استفاده از انرژی های پاک با بهره‌مندی از انرژی خورشیدی برای تغییر الگوی مصرف سوخت از دیگر مواردی بود که رییس سازمان جنگل ها در نشست ستاد هماهنگی اجرای طرح های آبخیزداری به آن اشاره داشت.

زمینه‌های ارتقای کیفیت در زنجیره‌ی گندم، آرد و نان فراهم شده است

مدیرعامل شرکت بازرگانی دولتی ایران گفت: سه شاخص آموزش، استانداردسازی و استفاده از ابزار و تجهیزات برای افزایش کیفیت در زنجیره‌ی گندم، آرد و نان مورد نیاز است که آموزش نیروی انسانی را باید مهمترین رکن توسعه‌ای این بخش دانست. در حوزه نقل و انتقالات گندم و آرد، نیاز به استانداردسازی داریم و برای این منظور امسال از استقرار نمایندگان کارخانجات آرد در مراکز خرید برای نظارت بر روند خرید تضمینی استقبال کرده‌ایم تا کیفیت در نظام خرید تضمینی افزایش یابد.

مدیرعامل شرکت بازرگانی دولتی ایران عنوان کرد: طی سال‌های اخیر در بخش تجهیزات سرمایه‌گذاری خوبی و اعتبارات لازم برای تجهیز آزمایشگاه‌ها صرف شده است و این امیدواری وجود دارد که با استفاده از نیروی انسانی ماهر و آموزش دیده در کنار استانداردهای تدوین شده کالای مناسب و باکیفیت تولید شود. وی اضافه کرد: نگاه به گذشته نشان می‌دهد که در تمام حوزه‌ها روندی رو به رشد داشته‌ایم و با وجود برخی مشکلات، دستاوردهای زنجیره‌ی گندم، آرد و نان در سال‌های اخیر با دهه‌های گذشته قابل مقایسه نیست. سیف با اشاره به دستیابی این حوزه به بازارهای منطقه‌ای برای صادرات تولیدات و صنایع به ویژه در بخش آرد و ماکارونی اظهار کرد: موضوع این همایش که کیفیت است باید در راستای تداوم رشد و توسعه این بخش باشد تا از طریق افزایش کیفیت، توان رقابتی تولیدات حفظ شود.

پروژه مدیریت تلفیقی پرورش گوسفند و تولید علوفه در تعاونی‌های تولید و شرکت‌های سهامی زراعی کشور کلید خورد

با دستور مدیرعامل سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران، پروژه مدیریت تلفیقی پرورش گوسفند و تولید علوفه در تعاونی‌های تولید و شرکت‌های سهامی زراعی کشور کلید خورد. دکتر حسین شیرزاد در این خصوص اظهار داشت: پروژه مدیریت - تلفیقی پرورش گوسفند و تولید علوفه برای بهبود ژنتیکی و روزآمد کردن مدیریت گوسفندداری در تعاونی‌های تولید و سهامی زراعی منتخب، یکی از مهم‌ترین پروژه‌های محوری سازمان مرکزی تعاون روستایی است که مقرر شد در تعاونی‌های تولید استان‌های همدان، اصفهان و خراسان رضوی (بویژه نیشابور) به عنوان مناطق پایلوت اجرا شود. کشور ما دارای حدود ۵۵ میلیون رأس گوسفند از ۲۷ نژاد مختلف بوده که این بنیان توارثی و وجود تنوع ژنتیکی، شرایط ایجاد گله‌های برتر یا هسته‌های اولیه ژنتیکی (Nucleus flock) را در مناطق مختلف فراهم می‌آورد. بدیهی است با توجه به این مزیت فوق‌العاده باید قبل از این که به فکر واردات نژادهای خارجی باشیم این ذخیره ارزشمند ژنتیکی را مبنای بهبود نژادهای گوسفند ایرانی قرار دهیم. مدیرعامل سازمان مرکزی تعاون روستایی با توجه به شرایط سخت آب و هوایی در پهنه‌های گوسفندداری تعاونی‌های تولید تأکید کرد: اکثر نژادهای خارجی توان سازگاری با این شرایط را نداشته و نمی‌توانند خود را با سیستم‌های سنتی ایران سازگار کنند. اگرچه در آینده ممکن است دلایل علمی و منطقی کافی برای واردات نژادهای خارجی به وجود آید اما این امر بسیار اهمیت دارد که قبل از این که تصمیمی برای وارد کردن نژاد خارجی صورت گیرد نسبت به ارزیابی ظرفیت‌های ژنتیکی نژادهای بومی ایران اقدامات پژوهشی فراگیر صورت گرفته تا دانش و آگاهی کافی در مورد این ذخایر ژنتیکی که هزاران سال در این مرز و بوم سازگار بوده‌اند، حاصل شود.

با توجه به تنوع ژنتیکی گسترده گوسفند ایرانی در شرکت‌های تعاونی تولید، گزینش بهترین گوسفندها از بین جمعیت‌های بومی ۱۵۰۰ تا ۲۰۰۰ رأسی، مؤثرترین روش برای بهبود ژنتیکی گوسفند ایرانی است و براساس تجارب بین‌المللی، انتخاب مقدماتی یک میش از بین ۲۰ رأس میش داخل یک گله می‌تواند موجب بهبود در افزایش تولید و بهره‌دهی گوسفندان به میزان ۱۵ درصد شود. مضاف بر این که انتخاب‌های بعدی از بین گله‌های اصیل انتخاب شده می‌تواند موجب دستیابی به بهبود ژنتیکی ۱ الی ۲ درصد در هر سال شود. البته این بهبود ژنتیکی به دقت عمل و نحوه گزینش گوسفندان برتر بستگی دارد. باید توجه داشت که ساختار و ضوابط مدیریت گله‌های اصیل در شرکت‌های تعاونی مختلف متفاوت بوده و نیازمند دانش لازم و آینده‌نگری اعضا و مدیران شرکتهای مجری پروژه است لذا آموزش و راهنمایی دقیق تیم مجری پروژه در زمان شروع و در پی اجرای پروژه از الزامات اساسی برای موفقیت آن محسوب می‌شود. اجرای پروژه مدیریت - تلفیقی بهبود گوسفند و تولید علوفه طی چهار تا پنج سال اول ظرفیت ژنتیکی گله‌های اصیل با انتقال گونه‌های ژنتیکی جدید از منطقه اجرای پروژه و خروج ژنوتایپ‌های ضعیف‌تر بهبود خواهند یافت.

تولید میگو از مرز ۴۰ هزار تن گذشت

آلودگی در دریا و تاثیر آن بر میگو و سلامت مصرف کنندگان و فعالیت های صنعتی و تولیدی را با تمام قوا دنبال می کند رئیس موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور، با بیان اینکه تولید پروبیوتیک، یکی از بزرگ ترین دستاوردهای محققان شیلاتی کشور محسوب می شود، عنوان کرد: افزایش ضریب ایمنی و کاهش ضریب تبدیل خوراک و بهره وری بالا از بازرترین نتایج استفاده از پروبیوتیک در مزارع میگو به شمار می رود و هم اکنون مزارعی که از این محصول استفاده می کنند، افزایش تولید در واحد سطح را به وضوح تایید کرده اند. دانش فنی تولید مترکم ۲۰ تن میگو در هکتار با رویکرد ۲ بار برداشت در سال و استفاده حداقل آب و همچنین تولید کیت تشخیص مولکولی مبارزه با بیماری لکه سفید میگو و واگذاری آن به شرکت دانش بنیان از دیگر دستاوردهای محققان علوم شیلاتی کشور در زمینه میگو بوده است.

پدیده سرفرمزی میگو که تاثیر منفی بر ارزش صادراتی این محصول دارد، خسارت های فراوانی به بخش تولید وارد کرده بود. پس از پژوهش های متعدد محققان داخلی و همت پژوهشکده و معاونت ترویج موسسه و آموزش بهره برداران در مزارع مختلف، میزان مشاهده این پدیده در مزارع حداکثر به ۱۰ درصد رسید. در ارتباط با بیماری لکه سفید میگو در ۶ مزرعه و ۳ سایت، آموزش تعداد بسیاری از بهره برداران در خصوص کنترل بیماری لکه سفید، انجام گرفته و در کنار اینها، تولید موشن گرافیک، ارسال پیامک های متنوع آموزشی و اطلاع رسانی در انواع گوناگون نیز در دستور کار قرار گرفت تا این بیماری، آسیبی به توسعه میگوی کشور وارد نسازد. اصلاح نژاد میگوی وانامی را یکی از اولویت های موسسه و پژوهشکده میگوی کشور است و برای این منظور از یکی از اساتید خیره برزلی که مدیریت اصلاح نژاد میگو در ۸ کشور جهان را برعهده دارد، دعوت شده تا بتوان از این دانش نهایت بهره را برد. در همین راستا سند ملی اصلاح نژاد میگو نیز تدوین شده است.

رئیس موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور از تولید ۴۰ هزار تن میگو در سال جاری خبر داد. دکتر محمد پورکاظمی گفت: معرفی گونه جدید میگو وانامی به صنعت میگو و انجام ده ها پروژه تحقیقاتی مرتبط با آن، دستیابی و بومی سازی دانش فنی تولید SPF به عنوان پنجمین کشور جهان، معرفی پروبیوتیک و واگذاری دانش فنی آن به بخش خصوصی با ۳ تن تولید در سال، تولید کیت شناسایی ویروس لکه سفید میگو، کنترل و مقابله با پدیده سرفرمزی میگو از مهمترین دستاوردهای موسسه به شمار می رود.

طرح بومی سازی دانش فنی کنترل بیماری های خاص میگو (SPF) با حمایت معاونت علمی فناوری ریاست جمهوری و استانداری بوشهر با موفقیت به پایان رسید و محققان ما توانستند در سال گذشته ۳ هزار جفت و در سال جاری نیز ۴ هزار جفت میگوی SPF تولید کرده و آنها را در اختیار بخش خصوصی قرار دهند. در سال ۸۶ به دلیل بروز برخی مشکلات و بیماری ها، تولید میگوی کشور به پایین ترین حد خود رسید. به همین دلیل همکاران تحقیقاتی بعد از بررسی های انجام شده، میگوی وانامی را وارد کشور کردند که تاکنون سال به سال، شاهد توسعه تولید آن هستیم. امروز نسل ما وارث ذخایر ژنتیکی است و باید برای نگهداری و انتقال آن به نسل های بعدی، از هیچ کوششی دریغ نکرد. به همین دلیل موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور، مطالعات مربوط به ذخایر میگو، سن، زمان شروع و خاتمه صید، استانداردسازی ادوات صید، تحقیق در خصوص میزان

حل چالش‌های اساسی منابع طبیعی کشور نیاز به رویکرد واحد دارد

ارتباط منطقی هستند که اگر این نظم منطقی با دخالت عوامل خارجی برهم بخورد کارکرد این اکوسیستم دچار اختلال خواهد شد. امروز متأسفانه آنچه به عنوان بحران در منابع طبیعی شاهد آن هستیم، در حقیقت پاسخ طبیعت به زیاده‌خواهی‌های بشر در بهره برداری از اکوسیستم طبیعی است. وی با اشاره به موضوع "نفوذپذیری خاک" آن را از جمله مواردی دانست که در حال حاضر با دستکاری‌های بشر دچار نقصان شده است و اعلام داشت: آمار رو به افزایش وقوع سیل در سال‌های اخیر که در مقایسه با دهه ۴۰ این میزان به ۱۰ برابر رسیده است، هشدار برای جلوگیری از فرسایش خاک است. فرسایش خاک در کشور معادل ۱۶ تن در هکتار که چندین برابر کشورهای مورد انتظار است و این آمار نگران کننده‌ای است که رفع آن به عزم جدی و ارتباط تناتنگ کلیه محققان و صاحب‌نظران و بخش‌های اجرایی نیاز دارد.

معاون وزیر در امور باغبانی به ابلاغ دستورالعمل کاشت گونه‌های گیاهی در عرصه‌های خشک اشاره کرد و افزود: افزایش پوشش سبز کشور با در نظر گرفتن محدودیت‌های اقلیمی از جمله کم آبی و افزایش تبخیر، همواره از دغدغه‌های اصلی این معاونت است به طوری که کلیه برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته با در نظر گرفتن پیوست‌های زیست‌محیطی و منابع طبیعی و همفکری محققان این بخش تدوین و اجرایی می‌شود. از آن جمله می‌توان به ابلاغ دستورالعمل کاشت گونه‌های گیاهی در عرصه‌های خشک اشاره کرد که با سامانه‌های استحصال آب باران و سازگارترین روش‌ها در استان‌های متعدد و به صورت دیم زیر کشت رفته است. طهماسبی با تأکید بر ضرورت احیای روش‌های سنتی سازگار با زیست بوم ایران در ذخیره آب در مناطق کویری بیان داشت: لازم است با بازنگری در روش‌های رایج امروزی و بهره‌مندی از آنچه گذشتگان در سایه تجارب ارزنده برای تامین نیاز مصرف آب در زیستگاه خود استفاده می‌کردند، برای کاهش تبخیر ۷۳ درصدی آب در کشور عزم همگانی صورت گرفته است.

معاون وزیر و رئیس سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، بر ضرورت اصلاح رویکرد حل مسائل کلان ملی از جمله مدیریت پایدار خاک در کشور تأکید کرد. دکتر کاظم خاوازی در هفتمین همایش ملی سامانه‌های سطوح آبیگر باران با بیان این که حل چالش‌های اساسی منابع طبیعی کشور نیاز به رویکرد واحد دارد، گفت: آنچه هم اکنون در وزارت جهاد کشاورزی با جدیت پیگیری می‌شود "طرح جامع مدیریت یکپارچه" است که در این راستا از همکاران خود در پژوهشکده حفاظت خاک و آبخیزداری می‌خواهم در قالب طرح آمایش سرزمین و در هماهنگی با وزارت متبوع، فعالیت‌های این پژوهشکده مهم را برای حل بحران‌های پیش رو به نحوی اثربخش هدایت کنند.

وی با اشاره به موضوع این همایش با عنوان "سامانه‌های سطوح آبیگر باران" این تکنیک را دارای دستاوردهای دانش بومی ایرانی دانست و بیان داشت: تاریخ دانش بومی استحصال و ذخیره آب در این کشور مربوط به سال‌های دور است و گذشتگان ما در این کشور به صورت سنتی از این روش برای کشاورزی استفاده می‌کردند و این تجربیات را نسل به نسل انتقال داده‌اند؛ اکنون رسالت ما این است که با تکیه بر این دانش بومی و تلفیق آن با تکنولوژی‌های مبتنی بر حفظ طبیعت، آینده کشور را از خطر بحران کم آبی نجات دهیم. طبیعت و منابع طبیعی دارای ساختاری زنده است و اجزای این اکوسیستم به نحوی هوشمندانه با یکدیگر در

بخش سوم: اهم اخبار بین المللی

میگل آنجل ویواس، از تعاونی کشاورزان برنج می گوید: باید تا جایی که می توانیم گسترش این آفت را کند کنیم. ریشه کن کردن آن سخت است در نتیجه باید یاد بگیریم تا با آن زندگی کنیم و تا جایی که امکان دارد از گسترش آن جلوگیری کنیم.

انتخاب از آفت کش با توجه به موقیت مکانی شالیزار
محققان اروپایی با کشاورزان محلی به دنبال راه حل هستند. استفاده از آفت کش مانع از تکثیر این حلزونهای صدفدار می شود، اما ماده ی شیمیایی دیگری که خطر کمتری دارد در همین نزدیکی است و آنهم آب دریاست.

ماریا دل مار کاتالا فورنر، کارشناس برنج می گوید: با توجه به موقعیت مکانی شالیزار، برخی از روش ها می تواند بهتر از بقیه باشد. در برخی از مناطق استفاده از آب دریا برای آبیاری شالیزار هم برای محیط زیست بهتر است هم کارایی بیشتری دارد و هم از لحاظ اقتصادی به صرفه تر است. اما نمک به محصول برنج آسیب می زند. از سوی دیگر تغییر آب و هوایی نیز باعث افزایش غلظت نمک خاک شده که بر باروری محصول تاثیر منفی دارد.

برنج پیوندی آسیایی اروپایی مقاوم در مقابل نمک
برای مقابله با مشکل افزایش غلظت خاک و تهدید حلزون-ها، زیست شناسان و متخصصان کشاورزی طرح اروپایی موسوم به NEURICE به بار آوردن برنجی کار می کنند که در مقابل نمک مقاوم باشد. کامیلو لویز کریستوفانی، متخصص فیزیولوژی گیاهی در دانشگاه بارسلون می گوید: این برنج، پیوند بین گونه ای برنج آسیایی و یکی از بهترین انواع برنج اسپانیایی است. این محصول پیوندی د دارای دانه های قهوه ای رنگی است که رسیده اند و آماده فرآوری هستند. می خواهیم نشان دهیم که می توان مقاومت در برابر نمک را به نوع اسپانیایی برنج انتقال داد طوری که این برنج که برخلاف گونه آسیایی پرحاصل است نسبت به نمک نیز مقاوم شود.

برنج پیوندی مقاوم در برابر نمک؛ آفت کش بدون ضرر برای محیط زیست

حلزون سیب تهدیدی جدی برای شالیزار محسوب می شود. هر سال ده ها میلیارد یورو زیان از آسیب در سال در جهان می شود. دانشمندان اروپایی برای مواجهه با این مشکل به روشی ساده روی آورده اند که به محیط زیست آسیب نمی رساند. آنها در طرح موسوم به NEURICE (برنج نو) قصد دارند برنج پیوندی به بار بیاورند که برای از بین بردن آفات آن بتوان از آب شور دریا استفاده کرد.

حلزون سیب در عرض یک شب می تواند یک

مترمربع شالیزار را از بین ببرد

سالانه بیش از ۹۰ هزار تن برنج در شالیزاهای (دلتای ابرو) Ebro Delta در کاتالونیا کشت می شود. تقاضای جهانی برای این برنج معروف رو به افزایش است؛ همزمان تهدیدهای محیط زیستی نیز از تغییرات آب و هوایی گرفته تا آلودگی های ناشی از آفات، گسترده تر می شود. برای محافظت برنج اروپایی از تهدیدها چه کاری باید کرد؟

حلزون های طلایی که زمانی به عنوان حلزون بی خطر از آمریکای جنوبی به اینجا آورده شده بود امروز تبدیل به آفت این شالیزارهای در استان تاراگونا در منطقه کاتالونیا شده است. حلزون سیب قادر است در عرض یک شب یک متر مربع از شالیزار را نابود کند و اگر شکار نشود می تواند به سرعت تولید مثل می کند.

اروپا وجود دارد. در واقع یک مشکل جهانی است. در مورد حلزون سیب، سوال این نیست که آیا این حلزون به فرانسه یا ایتالیا می‌رسد یا نه بلکه سوال این است که چه زمانی به آنجا خواهد رسید. زیرا اگر کاری نکنیم این اتفاق حتما رخ خواهد داد.

خشکسالی در قاره سبز؛ ناامیدی کشاورزان

اروپا و افزایش قیمت‌ها

تابستان سال ۲۰۱۸ میلادی یکی از گرمترین تابستان‌ها در اتحادیه اروپا بود و کشاورزان از جمله گروهی بودند که بیش از دیگران از این گرما متضرر شدند. خشکسالی و کمبود علوفه برای دام‌ها باعث شد بسیاری از کشاورزان از جمله کشاورزان بریتانیایی گله‌های گاو خود را به کشتارگاه‌ها بفرستند. مینت باترز، رئیس اتحادیه ملی کشاورزان انگلستان و ولز می‌گوید: این احتمالاً بدترین خشکسالی است که مردم در زندگی خود دیده‌اند. آخرین خشکسالی جدی پیش از این در سال ۱۹۷۶ میلادی روی داده است. این خشکسالی پس از یک زمستان سخت روی داد؛ به همین دلیل منابع تامین خوراک دام بسیار محدود و ذخیره سازی علوفه بسیار سخت است. همچنین از آنجا که پیش‌بینی وضعیت زمستان آینده از هم اکنون آسان نیست، کشاورزان ترجیح می‌دهند با توجه به شرایط موجود بخشی از ذخیره‌ای که در حال حاضر در اختیار دارند را استفاده نکرده و برای زمستان نگه دارند یا ذخیره علوفه بیشتری را با قیمتی گزاف بخرند. کشاورزان می‌گویند در حال حاضر و با وجود خشکسالی، تنها زمانی از علوفه ذخیره شده استفاده می‌کنند که دیگر هیچ چمنی

کار کرده افشانی مصنوعی برای بار آوردن برنج پیوندی در یک گلخانه آزمایشی انجام می‌شود.

محققان طرح اروپایی NEURICE (برنج نو) اندام‌های نر (پرچم‌های) گل برنج را می‌کنند و مادگی گل را با گرده‌های نوع دیگر برنج بارور می‌کنند تا برنج پیوندی به دست بیاید. جوانه برنج حاصل از پیوند سپس در آب شور رشد داده می‌شود و تحت بررسی کامل قرار می‌گیرد تا اطمینان پیدا شود به میزان کافی حاصل دهی دارد.

کامیلو لویز کریستوفانی، متخصص فیزیولوژی گیاهی در دانشگاه بارسلون در این باره می‌گوید: می‌بینیم که برخی از گونه‌های برنج پیوندی آسیایی-اروپایی نسبت به نمک مقاوم هستند. اما آزمایش‌ها در مزرعه باید نشان بدهد محصول پیوندی، باروری نوع اروپایی را دارد یا نه. اما دیدیم که این برنج مقاومت در مقابل نمک را از برنج آسیایی به ارث برده است. در نتیجه برای مقابله با تغییرات آب و هوایی آماده است.

افزایش غلظت نمک خاک مشکل جهانی است

آزمایش‌های دیگری به طور همزمان در اسپانیا، فرانسه و ایتالیا انجام می‌شود تا گونه‌ای از برنج با مقاومت بهینه در برابر نمک در اختیار کشاورزان اروپایی قرار بگیرد.

محققان با استفاده از حسگرهای بدون سیم به طور مدام میزان شوری آب را اندازه می‌گیرند تا مطمئن شوند نتایج دقیق است. خاویه سرات، مدیر پروژه و زیست‌شناس گیاهی می‌گوید: افزایش غلظت نمک خاک تنها محدود به دلتا ابرو در کاتالونیا نیست. این مشکل در کل منطقه مدیترانه و کل

کرده است و به همین نسبت مشتریان خارجی اشتیاق کمتری برای خرید محصولاتش دارند. از سوی دیگر، از زمان آغاز جنگ در سوریه، کشاورزان اردنی دیگر نمی‌توانند محصولات خود را به کشور همسایه خود صادر کنند. ژول پرتی، یکی از محققان دانشگاه اسکس که درباره آفت‌کش‌ها در کشاورزی مطالعه می‌کند معتقد است که استفاده از آفت‌کش‌های شیمیایی در جهان رو به کاهش نخواهد رفت چرا که کشاورزان ترجیح می‌دهند با استفاده از این آفت‌کش‌ها راحت‌تر از شر آفت‌ها و بیماری‌های محصولات کشاورزی خلاص شوند. به گفته آقای پرتی، سالانه ۷/۷ میلیارد پوند فرآورده‌های شیمیایی در کشاورزی به کار می‌روند. ایالات متحده آمریکا، چین و آرژانتین بزرگترین مصرف‌کنندگان آفت‌کش‌های شیمیایی هستند. بر اساس تحقیقی که دانشگاه هانور آلمان سال گذشته منتشر کرد، کشورهای خاورمیانه و آفریقایی شمالی از نظر جغرافیایی گزینه مناسبی برای صادرات محصولات و مواد غذایی به کشورهای اروپایی محسوب می‌شوند اما به علت رعایت نکردن استانداردهای اروپایی، نمی‌توانند محصولات خود را به این قاره صادر کنند. بیشتر این کشورها، آفت‌کش‌های شیمیایی را خود تولید نمی‌کنند. کشاورزان معمولاً این فرآورده‌های شیمیایی را از کشورهای غربی، هند یا چین وارد می‌کنند. استانداردهایی جهانی در زمینه کشاورزی و محصولات غذایی وجود دارد اما بسیاری از کشورها، استانداردهای سختگیرانه‌تری را به صورت ملی اعمال می‌کنند. به عنوان مثال، آفت‌کشی با نام کلوربیریفوس که به صورت گسترده در اردن مورد استفاده قرار می‌گیرد، در حال ممنوع شدن در ایالات متحده آمریکا است. شرکت‌های شیمیایی که در کشورهای غربی آفت‌کش تولید می‌کنند، به علت هزینه میلیون‌ها دلار برای تولید آفت‌کش‌هایی با استاندارد بالا، از حق انحصاری برخوردارند. در نتیجه، کشورهایی که از قوانین سخت و سفتی برای محافظت از این حقوق انحصاری برخوردار نیستند، نمی‌توانند این محصولات را وارد کنند. به این ترتیب، آفت‌کش‌های شیمیایی محدود

برای گله‌هایی که به چرا می‌روند در طبیعت باقی نمانده باشد. در آلمان نیز وضعیتی مشابه بریتانیا حاکم است. خوراک دام بطور چشمگیری کم است و به گفته یودو همرلینگ، معاون دبیر انجمن کشاورزان این کشور، امسال در آلمان کمترین محصول قرن برداشت شده است. او می‌گوید: ما خسارات بسیار زیادی را بویژه در آلمان شمالی و شرقی تجربه کردیم. در سرزمین‌های همسایه یعنی لهستان و کشورهای اسکاندیناوی نیز وضعیت به همین بدی است. کمیسیون اتحادیه اروپا در بولتن خبری کشاورزی ماه‌های ژوئیه و اوت اعلام کرد که این خشکسالی علاوه بر آلمان و بریتانیا و لهستان، در دیگر کشورهای این اتحادیه از جمله فرانسه، ایتالیا، ایرلند، مجارستان و رومانی نیز دیده شده است.

استفاده از آفت‌کش جلوی صادرات محصولات کشاورزی خاورمیانه به اروپا را می‌گیرد

کشاورزان برخی از کشورهای خاورمیانه و آفریقایی شمالی به علت استفاده از آفت‌کش نمی‌توانند محصولات خود را به کشورهای غربی صادر کنند. با این حال، آفت‌کش‌های مورد استفاده این کشاورزان توسط کارخانه‌های اروپایی و آمریکایی شمالی تولید شده است. سمیر محدین، کشاورز اهل اردن می‌گوید که مجبور شده است گوجه‌فرنگی‌هایش را به حال خود رها کند تا در زمینش خراب و فاسد شوند چرا که بدون داشتن مشتری از عهده هزینه برداشت محصولات برنمی‌آید. این کشاورز توضیح می‌دهد که خشکی آب و هوا، او را مجبور به استفاده هر چه بیشتر از کودهای شیمیایی و آفت‌کش

سیاستهای مشترک کشاورزی به نقطه حساسی رسیده است. علیرغم کاهش بودجه این بخش، سالیانه پنجاه میلیارد دلار در این بخش سرمایه گذاری خواهد شد، یعنی چیزی بیش از یک سوم کل بودجه سالانه اتحادیه اروپا.

داجیان چیولوش کمیسر اروپایی کشاورزی و توسعه روستایی اتحادیه، از سوی کشاورزان، گروه های طرفدار محیط زیست و همچنین مصرف کنندگان از یکسو و دولت های اروپایی و پارلمان اروپا از سوی دیگر، بشدت تحت فشار قرار گرفته است.

مالیات دهندگان خشمگین، نظیر طرفداران "فارم سوبسیدی" مایل به پرداخت مرحله ای هستند. کشاورزان و مصرف کنندگان از بیش از بیست کشور اروپایی در بروکسل با برگزاری تجمعی موسوم به «راهپیمایی غذای خوب» به پیشنهادهای مربوط به سیاست مشترک کشاورزی اروپا اعتراض کردند. سر و صداهایی در کشورهای در حال توسعه در اعتراض به یارانه های اروپا و آمریکا که در حال نابود کردن کشاورزی داخلی آن هاست بلند شده است. اما بین این تضاد منافع چگونه می توان مصالحه به وجود آورد؟

وارد این کشورها شده و کشاورزان مجبور به استفاده از آنها هستند. علاوه بر این، تفاوت های آب و هوایی، کشاورزان کشورهای خاورمیانه را مجبور به استفاده از نوعی از آفت کش ها می کند که در آمریکا و کشورهای اروپایی، استفاده نمی شود. پخش کنندگان محلی آفت کش در این کشورها، به کشاورزان اطلاعات تکمیلی را نمی دهند. به عنوان مثال، نمی گویند استفاده از این آفت کش منجر به افزایش ماده X در محصولات کشاورزی می شود و کشورهای اروپایی به علت باقی مانده این ماده در محصولات برداشت شده، این محصولات را وارد نمی کنند. علاوه بر این، استفاده از برخی آفت کش ها منجر به آسیب های جبران ناپذیر به محیط زیست می شود. استفاده از نونیکوتین گون ها - آفت کش حشره کش - در دهه گذشته در اروپا و آمریکا، منجر به کاهش بیش از اندازه حشره های گرده افشان از جمله زنبور شده است. گزارشگر ویژه سازمان ملل سال گذشته با انتشار گزارشی خواستار اعمال قوانین و چارچوب مقررات جهانی سخت تری برای استفاده از آفت کش ها در کشاورزی شد. سازمان خواربار و کشاورزی ملل متحد (فائو) در همین راستا برنامه هایی را برای آگاه کردن کشاورزان در کشورهای مختلف و آموزش شیوه های جدید کنترل آفت کش در کشاورزی برگزار می کند.

تخصیص بودجه به سیاستهای مشترک

کشاورزی

یارانه های کشاورزی همچنان بزرگترین بخش بودجه پیشنهادی اداره اروپا برای سالهای ۲۰۱۴ تا ۲۰۲۰ را به خود اختصاص داده است. مذاکرات در مورد تجدید نظر در

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی
خراسان رضوی

خبرنامه

داخلی

کانال ارتباطی ما

دفتر کشاورزی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی

تلفن تماس:

سرپرست دفتر کشاورزی: ۳۸۸۴۲۹۳۱ - داخلی ۱۷

کارشناس دفتر کشاورزی: ۳۸۸۴۲۹۳۱ - داخلی ۲۷